

Надзённае

АЛГАРЫТМ ДЗЕЯННЯЎ ВЫПРАЦАВАНЫ

Дзмітрый Крутой пра- кантраляваў выкананне даручэнняў Прэзідэнта па ліквідацыі наступстваў непагадзі на Гомельшчыне. Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі падчас рабочай паездкі ў рэгіён ацаніў урон ад урагану і прааналізаваў сітуацыю ў лясной гаспадарцы Лельчыцкага раёна.

Падчас візіту Дзмітрыя Крутога суправаджалі памочнік Прэзідэнта — інспектар па Гомельскай вобласці Юрый Горлаў і старшыня Лельчыцкага райвыканкама Сяргей Дылюк. Першым пунктам рабочай паездкі Кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі ў палескі рэгіён стала наведванне памятнай зоны «Рубеж» ва ўрочышчы «Чырвоная горка», што на граніцы Лельчыцкага і Жыткавіцкага раёнаў. Мемарыяльны аб'ект узведзены на месцы ваенных падзей часоў Вялікай Айчыннай вайны, дзе на тэрыторыі Лельчыцкага раёна пачалася аперацыя

«Баграціён». Дзмітрый Крутой, Юрый Горлаў і Сяргей Дылюк усклалі кветкі да мемарыяльнага знака ў гонар воінаў-вызваліцеляў.

Пасля гэтага Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта наведваў Лельчыцкі лясгас. Дзмітрый Крутой ацаніў урон ад ураганнага ветру непасрэдна на месцы буралому. Ён адзначыў, што для спецыялістаў лясной гаспадаркі гэта не першы вопыт рэагавання на наступствы стыхіі,

алгарытм дзеянняў у такіх сітуацыях выпрацаваны.

— Неабходна распрацоўваць планы высечак, не толькі суцэльных санітарных, але і адзінкавых. Цяпер важна ў першую чаргу вырашаць задачы па выратаванні дзелавай драўніны і актывізаваць намаганні па аднаўленні ляснога фонду, — падкрэсліў Дзмітрый Крутой.

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі азнаёміўся з вытворчай дзейнасцю

lesaгаспадарчай установы, наведваў цэх дрэваапрацоўкі. Аб сацыяльна-эканамічным развіцці і прамысловым патэнцыяле Лельчыцкага рэгіёна расказала намеснік старшыні райвыканкама Аксана Дрынеўская. Як было адзначана, у складзе ДЛГУ «Лельчыцкі лясгас» дзесяць лясніцтваў агульнай плошчай звыш 121 тысячы гектараў. Калектыв прадпрыемства — 417 чалавек, асноўныя кірункі дзейнас-

ці — лесагаспадарчы і прамысловы. Лельчыцкі лясгас не толькі забяспечвае ўнутраны рынак, але і пастаўляе прадукцыю на экспарт. Продаж прадукцыі за мяжу за першае паўгоддзе гэтага года вырас на 37,7 % у параўнанні з аналагічным мінулагоднім перыядам. Вялікім попытам на знешніх рынках карыстаюцца кроквенныя сістэмы, на ўнутраным — зруб і піламатэрыялы. На айчынным рынку таксама папулярныя зрубы лазняў і дачных домікаў.

Цяпер у Лельчыцкім раёне працягваецца ацэнка прычыненай стыхій шкоды. Як адзначыў дырэктар Лельчыцкага лясгаса Аляксандр Рыдзецкі, буралом, які ўтварыўся ў выніку нядаўняга шквалістага ветру, плануецца часткова перапрацаваць.

Ацэнку ў цэлым ходзе аднаўленчых работ у раёне паўстараў года ўсталяваны наступстваў урагану даў старшыня Лельчыцкага райвыканкама Сяргей Дылюк. Па словах кіраўніка раёна, значны ўклад у аднаўленчыя работы ўнеслі супра-

цоўнікі камунальнай службы і «Лельчыцкая ПМК-103». Старшыня райвыканкама запэўніў, што для выканання даручэнняў Прэзідэнта па ліквідацыі наступстваў непагадзі ў раёне задзейнічаны ўсе неабходныя працоўныя і тэхнічныя рэсурсы.

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі і памочнік Прэзідэнта — інспектар па Гомельскай вобласці пазнаёміліся з выставай, прысвечанай 100-годдзю ўтварэння Лельчыцкага раёна. Экспазіцыя прадстаўлена ў раённай Цэнтры культуры і народнай творчасці. Намеснік старшыні Лельчыцкага райвыканкама Наталля Шышканова распавяла аб тым, як развіваюць сваю дзейнасць сацыяльна значныя ўстановы раёна. Адным з пунктаў візіту Дзмітрыя Крутога ў Лельчыцы стаў таксама гарадскі стадыён «Палессе», адкрыты ў мінулым годзе пасля маштабнай рэканструкцыі.

Наталля КАПРЫЛЕНКА.
Фота Лельчыцкай раённай газеты «Светлае жыццё».

ДАДАТАК ДЛЯ ПАДАТКАЎ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

За паўтара года дзеяння гэтага рэжыму фізічныя асобы зарэгістравалі больш за 10 мільёнаў чэкаў. Гэта значыць, было зафіксавана больш за 10 мільёнаў фактаў атрымання выручкі на агульную суму практычна 1,5 мільярда беларускіх рублёў. Гэта не можа не радаваць, таму што гэта зручны падатковы рэжым, які дазваляе дыстанцыйна ўзаемадзейнічаць з падатковымі органамі і выконваць падатковыя абавязальствы», — сказаў прадстаўнік МПЗ.

Тры ў адным

Асаблівае бягучага года ў тым, што тры віды маёмасных падаткаў (транспартны, зямельны і на нерухомасць) будуць аплачаныя адзіным маёмасным плацэжом. Гэта не новы падатак, гэта новы спосаб аплаты, вельмі зручны для плацельшчыка.

«Да 2024 года фізічнай асобе неабходна было выбіраць канкрэтны рэгіён, дзе знаходзіцца нерухомае маёмасць, выконваць аплату падатку на нерухомасць, напрыклад, за дачу ў Пухавіцкім раёне. Потым ізноў выбіраць Пухавіцкі раён і рабіць аплату зямельнага падатку. І гэтак далей. А сёння ўсе тры падаткі зведзены ў адну суму», — растлумачыў Андрэй Кавалеўскі. Пры гэтым ён удакладніў, што гэту суму неабавязкова выплачваць адразу цалкам. Фізічная асоба можа самастойна, зыходзячы з магчымасцяў, здзейсніць аплату часткамі.

«Размеркаванне па адпаведных бюджэтах будзе праводзіцца непасрэдна сіламі падатковых органаў. Гэта дазволіць пазбегнуць шэрагу памылак, калі фізічная асоба, напрыклад, аплаціла падаткі не на той бюджэт. У такім выпадку ідуць далейшыя бюджэтныя перакідкі, інфармаванне, высвятленне абставін. Сёння трэба проста выплаціць суму, далей яна будзе размеркавана ўжо непасрэдна сіламі падатковых органаў», — адзначыў прадстаўнік МПЗ.

Паводле яго слоў, ужо ў бліжэйшы месяц падатковыя органы пачнуць накіроўваць паведамленні на

аплату маёмасных падаткаў фізічным асобам-плацельшчыкам. Паведамленні, як і раней, будуць накіроўвацца на папяровым носьбіце. Тым асобам, у якіх ёсць асабісты кабінет плацельшчыка, паведамленні будуць дадаткова накіраваны і туды.

Погляд з боку

На бліжэйшы год спецыялісты падатковых органаў запланавалі сур'ёзную мадэрнізацыю асабістага кабінета падаткаплацельшчыка. Чакаецца, што ў насельніцтва або бізнесу будзе магчымасць не толькі падаць дэкларацыі ці іншую справядачнасць, але і паглядзець на сябе вачыма падатковых органаў.

«Мы працуем над фарміраваннем профілю падаткаплацельшчыка. Гэта значыць, каб фізічная асоба альбо прадпрыемства зірнулі на свой профіль так, як яго бачыць падатковая», — сказала начальнік Упраўлення праектаў падатковага адміністравання Міністэрства па падатках і зборах Аксана УРБАНОВІЧ.

Падатковыя органы імкнуцца стварыць камфортныя ўмовы для выканання плацельшчыкамі падатковых абавязальстваў. Інфармацыйныя тэхналогіі вельмі сур'ёзна дапамагаюць ім у гэтым. Напрыклад, у 2010 годзе была ўкаранёна сістэма электроннага дэкларавання. А на сёння падатковыя органы аказваюць падаткаплацельшчыкам больш за 320 электронных падатковых паслуг.

«У цэлым інфармацыйныя сістэмы падатковых органаў прайшлі эвалюцыйны шлях, і мы стараемся развіваць звыклых пункты доступу для плацельшчыка. Напрыклад, асабісты кабінет, які з'явіўся ў 2013 годзе, пастаянна напайняецца рознымі новымі функцыямі, электроннымі сэрвісамі. Партал падатковых органаў таксама дапаўняецца адкрытымі сэрвісамі», — удакладніла Аксана Урбановіч.

Яна адзначыла, што падатковыя органы імкнуцца ствараць умовы для фарміравання праектаў падатковых дэкларацый — прэфайлінгу. Прэфайлінг падатковых дэкларацый для фізічных асоб — гэта ўжо вядомая сусветная практыка. Што датычыцца юрыдычных асоб,

то тут выкарыстоўваецца досыць свежы кірунак.

У студзені 2024 года падаткаплацельшчыкі ўжо атрымалі сфарміраваныя праекты падатковых дэкларацый па зямельным падатку з арганізацый. Гэтыя праекты фарміруюцца на падставе звестак, якія маюцца ў падатковых органах. «Падаткаплацельшчык (арганізацыя) атрымлівае гэты праект, знаёміцца з ім, правярае яго. Калі ў ім няма якіх-небудзь удакладненняў — дастаткова проста гэты дакумент падпісаць і накіраваць у падатковы орган. У пачатку 2025 года такія ж праекты будуць накіраваныя плацельшчыкам транспартнага падатку з арганізацый», — адзначыла прадстаўнік МПЗ. Мяркуецца пашыраць сістэму прэфайлінгу на іншыя віды падатковых дэкларацый

Штучны інтэлект і жывыя зносіны

Разам з гэтым Міністэрства бярэ на ўзбраенне штучны інтэлект (ШІ). З тых сэрвісаў, якія бачныя падаткаплацельшчыку, гэта ўкараненне чат-бота на сайце падатковых органаў.

Андрэй Кавалеўскі адзначыў, што элементы ШІ выкарыстоўваюцца для апрацоўкі велізарных масіваў звестак з дзяржаўных рэстраў і кантрольнай дзейнасці. «Разумная машына» вызначае неадпаведнасці і пасылае апавяшчэння падатковаму інспектару.

Укараненне тэхналогій машынага навучання — адна са стратэгічных задач падатковых органаў на бліжэйшыя гады. Тэхналогіі штучнага навучання ўжо выкарыстоўваюцца як для павышэння дакладнасці вылічэння падаткаў, напрыклад маёмасных, так і для выканання кантрольных функцый.

Працэс машыннага навучання не спыняецца, пастаянна закладаюцца новыя алгарытмы, якія дазваляюць падатковым органам атрымліваць неабходны вынік пры апрацоўцы вялікага масіва даных, адзначыў Андрэй Кавалеўскі.

Аднак, нягледзячы на лічбавізацыю і ўкараненне штучнага інтэлекту, як адзначаюць спецыялісты, важнасць работы людзей у падатковых інспекцыях захоўваецца.

Робота супрацоўнікаў падатковых органаў незаменная, паколькі інфармацыя, якая збіраецца аўтаматычна для вылічэння падаткаў, трэба правяраць, падкрэсліла намеснік начальніка інспекцыі МПЗ Мінска Вольга ТАРАСЕВІЧ.

«Перш чым плацельшчык атрымлівае паведамленне і бачыць гатовыя лічбы, мы праводзім каласальную працу па зверцы інфармацыі, па яе актуалізацыі, каб не накіраваць лішнюю інфармацыю, каб не прад'явіць лішнюю суму падатку», — падкрэсліла Вольга Тарасевіч. Таму яна мяркуе, што, нягледзячы на ўкараненне штучнага інтэлекту, людзі, а дакладней прафесійныя спецыялісты, падатковым інспекцыям будуць пераважна патрэбныя.

У МПЗ дапускаюць, што з-за ўкаранення ШІ і аўтаматызацыі працэсаў пазбавяцца працы некаторыя супрацоўнікі. Аднак іх рэальна задзейнічаюць на іншых кірунках, таму што захоўваецца патрэба ў жывым узаемадзеянні з падаткаплацельшчыкамі.

Аднымі з пасярэднікаў паміж дзяржаўнымі органамі і плацельшчыкамі выступаюць падатковыя кансультанты. Нядаўна ў Беларусі падрыхтавалі законапраект, які пашырае правы і абавязкі падатковых кансультантаў, прыватных арганізацый і індывідуальных прадпрымальнікаў. Апроч іншага, праект дакумента змяшчае механізм кантролю якасці паслуг, якія імі аказваюцца. Плануецца, што ўвядуць ліцэнзаванне дзейнасці падатковых кансультантаў, адкарэктуюць патрабаванні да фізічных асоб, якія хочуць атрымаць кваліфікацыйны атэстат падатковага кансультанта. Чакаецца і пераатэстацыя дзеючых у нашай краіне спецыялістаў.

Асцярожней з «крыптай»

Як вядома, даходы фізічных асоб ад аперацый з такімі валютамі да 1 студзеня 2025 года не абкладаюцца падаходным падаткам. І дзейнасць, звязаная з абаротам «крыпты», не з'яўляецца прадпрымальніцкай. Але ёсць адно важнае выключэнне. Андрэй Кавалеўскі адзначыў, што забараняецца дзейнасць фізічных асоб па

аказанні садзейнічання ў здзяйсненні аперацый з крыптавалютамі. Калі вы вырашылі для сябе набыць крыптавалюту, а ў далейшым яе прадаць, тады пытанняў няма. Да 1 студзеня падаткаабкладання няма. Але як толькі выяўляюцца выпадкі садзейнічання іншым асобам, то пагражаюць значныя санкцыі. Складаюцца матэрыялы адміністрацыйнага правапарушэння, якія накіроўваюцца ў суд. Суд можа вынесці рашэнне аж да канфіскацыі 100 % даходу, атрыманага ад такой забароненай незарэгістраванай прадпрымальніцкай дзейнасці. «Таму нашым плацельшчыкам варта звярнуць увагу, што нельга ўступаць у нейкія змовы, ствараць злучыныя групы», — сказаў Андрэй Кавалеўскі.

Паводле яго слоў, ужо выяўляліся выпадкі, калі ствараліся нелегальныя крыптаабменнікі, некалькі чалавек размяркоўвалі паміж сабой ролі. «Такія дзеянні цягнуць наступствы аж да крымінальнай адказнасці. Асобы, якія ўжо былі затрыманыя і ў дачыненні да якіх распачатыя крымінальныя справы, у поўным памеры кампенсавалі шкоду», — звярнуў увагу прадстаўнік МПЗ.

Ён таксама перасцярог ад махляроў, на якіх можна натрапіць у тым ліку на замежных крыптаплатформах.

«Вы ніколі не ведаеце, хто знаходзіцца, так бы мовіць, на тым баку інтэрнэту. На вас могуць выйсці ашуканцы, якія дзесяці выкралі грашовыя сродкі, здзяйснялі аперацыі па гандлі наркотыкамі і ім трэба легалізаваць сродкі. Калі вы ўступаеце з імі ў перапіску, магчыма, па іх просьбе дакупіць крыптавалюты — гэта ўжо аказанне садзейнічання. І такія выпадкі сапраўды сустракаюцца на практыцы. Таму трэба быць вельмі ўважлівымі, разумець, хто ваш контрагент. Самы прасты варыянт — працаваць праз афіцыйныя крыптабіржы, крыптаабменнікі, якія з'яўляюцца рэзідэнтам Парка высокіх тэхналогій. Усе арганізацыі, якія рэгіструюцца ў якасці рэзідэнта ПБТ, праходзяць пільны кантроль, акрамя таго, яны прытрымліваюцца палітыкі «ведай свайго кліента», — даў рэкамендацыі Андрэй Кавалеўскі.

Сяргей КУРКАЧ.